

Förfrågan till Ölands vattenråd

Ny teknik för att tätta bevattningsdammar

I och med det förändrade klimatet med längre torkperioder och större regnmängder på kortare tid är lantbruket i behov av möjligheten att kunna lagra vatten. Oftast tätas en bevattningsdamm med hjälp av lera som finns på platsen för dammen. Lera är begränsad och på vissa ställen existerar den inte. Detta har blivit ett problem när det kommer till att anlägga en bevattningsdamm. Vi på Hushållningssällskapet hade velat få möjligheten att anlägga fyra mindre dammar och testa att tätta dem med lite olika material som har lång hållbarhet och är relativt kostnadseffektiva. Här finns det lite olika tankar om material och tillvägagångssätt.

Bentonitlera i olika tekniska varianter. Som en bentonitmatta som finns på rulle, bentonitpellets för att tätta sprickor i berget, bentonit blandat med stensmjöl mm. Vi har också restmaterial från den öländska stenindustrin som ha använts med lite olika resultat men som behöver testat vid nybygge. Tanken är att göra dammarna på cirka 1000kvm styck. Tillräckligt stora så att man kan använda samma maskinpark som vid en större damm.

Bentonitmatta används på deponier för att kunna separera avfall och mark samt grundvatten.

Genom att testa den nya tekniken hade det gjort det möjligt att anlägga bevattningsdammar på ställen som kanske inte är helt optimala gällande jordart men kanske det mest optimala i förhållande till vattenuttaget och placering till närliggande åkrar, anpassningar till kulturlämningar, biologi osv.

Reglerbar dränering

Lantbrukare i Näsby tillhörande Mörbylånga kommun är väldigt intresserad av att anlägga reglerbar dränering.

Först var planen att ansöka om pengar för en förstudie via strategisk plan dock stötte vi på patrull. Det visade sig att pengar till förstudie enbart går att söka för våtmarksåtgärder i den strategiska planen och inte för reglerbar dränering.

Eftersom lantbrukare är så pass driven och verkligen vill testa denna teknik som leder till minskat växtnärläckage till Östersjön försöker vi på Hushållningssällskapet hitta andra vägar för att hitta pengar till förstudie.

Förstudie behövs för att först ta reda på om förutsättningarna är optimala för reglerbar dränering på de 80 ha som lantbrukare har tänkt att ha med i projektet. Vi tänker att man delar upp detta i fyra delområden. I förstudien kommer Bertil Aspernäs som själv har anlagt reglerbar dränering på sin gård i Torsås vara delaktig med sin praktiska kompetens.

Hushållnings
sällskapet

Lokalt engagemang
för vatten

LOKALA VATTENVÅRDSPROJEKT

Häls
och
nyttig

Länstyrelsen

2024-09-26

Ingrid Wesström från SLU kommer vara behjälplig med sin teoretiska kompetens i rollen som forskare på SLU.

Förstudien kommer kräva att man kan gräva fram delar av sytemet, mäter in systemet med GPs, kollar konditionen på dräneringen, markens genomsläpplighet mm.

Båda åtgärderna är planerade att ske på Öland.

Vi ser gärna att ni diskuterar möjligheten av att kunna bidra ekonomiskt på någon eller båda projekten. Vi tror att detta är två viktiga projekt som på sikt kommer kunna leda till mindre växtnärläckage till Östersjön och förbättrad vattenhushållning.

Angående reglerbar dränering finns det också möjligheten att söka LOVA pengar för fram till den 31 oktober. Detta vill vi inte missa?

Kontaktuppgifter

Jan Wågesjö: 070 – 668 31 27, jan.wagesjo@hushallningssallskapet.se

Emma Persson: 072 381 53 70, emma.persson@hushallningssallskapet.se

Bertil Aspernas: 070-647046095 bertil.aspernas@telia.com

Ingrid Wesström: +4618673492, ingrid.wesstrom@slu.se

Hushållnings
sällskapet

Lokalt engagemang
för vatten

LOKALA VATTENVÅRDSPROJEKT

Hälsa
och vatten
nyttigaste

Länstyrelserna